

PŘEHLED OKRUHŮ K ÚSTNÍ MATURITNÍ ZKOUŠCE Z DĚJEPISU

Pro obor EKONOMICKÉ LYCEUM

Pravěk

Obecná charakteristika. Vznik a vývoj člověka. Periodizace pravěku, charakteristika jednotlivých etap.

Staroorientální despotie

Dějiny a kultura: Mezopotámie. Starověký Egypt. Syropalestinská oblast. Indie. Čína.

Starověké Řecko

Počátky řeckých dějin – Minojská Kréta, Mykénské období. Doba homérská, archaická, klasická, helénistická. Kultura starověkého Řecka.

Starověký Řím

Etruskové a počátky Říma. Období římské republiky. Římské impérium za principátu, za dominátu, jeho zánik. Kultura starověkého Říma. Počátky křesťanství.

Evropa v období raného středověku (5. – 11. stol.)

Stěhování národů, barbarské říše. Byzantská říše. Francká říše. Arabská říše, islám. Vikingové a jejich výboje. Počátky dějin Anglie, Francie, Svaté říše římské. Slované, vznik států východních a jižních Slovanů. Románské umění.

První státní útvary na našem území, počátky českého státu

Sámova říše. Velkomoravská říše. První Přemyslovci, český stát v 11. století

Evropa v období vrcholného středověku (poč. 11. – poč. 14. stol.)

Obecná charakteristika vrcholného středověku (změny v zemědělství, města, společnost, vzdělanost). Křížové výpravy. Vývoj v západní Evropě – Francie, Anglie, Svatá říše římská. Tatarské výboje a změny ve východní Evropě. Gotické umění.

Český stát ve vrcholném středověku

Český stát ve 12. století. Vzestup českého státu za posledních Přemyslovců a za Lucemburků.

Evropa v období pozdního středověku (14. – 15. stol.)

Obecná charakteristika pozdního středověku (hospodářské potíže, morové epidemie, mocenský vzestup církve). Francie a Anglie za stoleté války. Výboje Turků v Evropě, pád Cařihradu. Střední Evropa a Rusko na konci středověku.

Vývoj českého státu od konce 14. do počátku 16. století

Příčiny krize středověké společnosti. Husitská revoluce a význam. Český stát v době poděbradské a jagellonské.

Evropa na počátku novověku

Humanismus a renesance. Zámorské objevy. Reformace a katolická reforma. Západní Evropa v 16. století. Střední a východní Evropa v raném novověku. Třicetiletá válka a její důsledky.

České země na počátku novověku

České země v mnohonárodnostní habsburské monarchii. České stavovské povstání a jeho důsledky. České země v době pobělohorské.

Období utváření novodobé společnosti

Evropa ve 2. polovině 17. a na počátku 18. století - obecná charakteristika (obyvatelstvo, poměry v zemědělství, manufakturní a řemeslná výroba, obchod, věda, náboženské poměry). Mezinárodní situace po třicetileté válce. Absolutismus a parlamentarismus. Revoluce v Nizozemí, v Anglii. Absolutistická Francie. Rusko, Severní válka, Polsko. Barokní umění.

Osvícenství a osvícenský absolutismus

Obecná charakteristika osvícenství a osvícenského absolutismu. Velká Británie. Vznik USA. Mocenský vzestup Pruska. Rusko za Kateřiny II. Dělení Polska. Osvícenský absolutismus v habsburské monarchii.

Velká francouzská revoluce. Vzestup a pád Napoleona I.

Předrevoluční Francie, dobytí Bastily, pád absolutismu. Konstituční monarchie ve Francii, politické kluby, pád monarchie. Republika a jakobínská hrůzovláda. Vláda direktoria. Státní převrat Napoleona Bonaparta, konzulát. Císařství Napoleona I. Napoleonův pád.

Evropa v 1. polovině 19. století

Vídeňský kongres, Svatá aliance, restaurace absolutismu. Průmyslová revoluce, počátky kapitalistické společnosti. Červencová revoluce ve Francii a její ohlas v Evropě. Absolutismus v Rusku. Habsburská monarchie v době metternichovského absolutismu. Revoluce 1848/1849 (revoluce ve Francii, pokus o sjednocení Itálie a Německa, revoluce v habsburské monarchii a v českých zemích).

Evropský a světový vývoj ve 2. polovině 19. a na počátku 20. století

Viktoriánská Anglie. Francie za císaře Napoleona III. Sjednocení Itálie. Sjednocení Německa. Rusko za posledních Romanovců. Vzestup USA. Vědecký a technický pokrok před 1. světovou válkou. Kapitalistická společnost, sociální poměry, počátky dělnického hnutí. Kultura v 19. a na poč. 20. století.

České země v 19. století

České národní obrození. Počátky průmyslové revoluce v českých zemích. Obnovení ústavnosti v habsburské monarchii. Rakousko-uherské vyrovnání. Národnostní poměry. Český politický život, státoprávní boj. Česká společnost a politika před 1. světovou válkou. Kulturní vývoj české společnosti v 19. století a na počátku 20. století.

První světová válka

Mezinárodní vztahy na přelomu 19./20. století, ohniska válečného napětí. Příčiny, průběh 1. světové války. Ruské revoluce a vítězství Dohody. Konec a následky války.

Evropa a svět mezi dvěma světovými válkami

Poválečné uspořádání světa. Poválečná krize. Poválečná obnova a stabilizace kapitalismu. Světová hospodářská krize a východiska z krize. Nástup fašismu v Německu. Kultura v meziválečném období.

Vznik ČSR a její meziválečný vývoj

Vznik ČSR. Poválečná krize. Léta prosperity a krize v ČSR. Zápas na obranu demokracie a republiky. Od Mnichova k okupaci.

Druhá světová válka

Příčiny, průběh, důsledky 2. světové války. Mezinárodněpolitická jednání za války. Hnutí odporu. Češi za 2. světové války.

Evropa a svět od konce druhé světové války do 50. let

Období poválečné spolupráce. Počátky studené války, německá otázka. Upevnění sovětského bloku. Západní svět a vznik NATO. Hlavní ohniska konfliktů, válka v Koreji. Poslední léta stalinismu, 20. sjezd KSSS. První krize sovětského bloku.

Evropa a svět od 60. let do současnosti

Svět mezi západem a východem – svět mezi uvolněním a napětím (Karibská krize, Berlínská krize, Konference v Helsinkách). Svět demokracie a hospodářsky vyspělých tržních ekonomik. Rozpad sovětského bloku. Třetí svět – proces dekolonizace. Věda a kultura ve 2. polovině 20. století.

Československo od konce druhé světové války do současnosti

Obnovení Československa po válce. Porážka demokracie v roce 1948. Upevnění komunistického režimu. Nezdařený pokus o budování socialismu v Československu. Od reformy k normalizaci. Obnovení demokracie a vznik České republiky.